

OPINIÓ PERIODISTA - 7 maig 2019 2.00 h**TRIBUNA**

Testament

1

JORDI CERVERA - PERIODISTA

Som un país estrany, amb coses bones i coses dolentes, és clar. Una de les dolentes és una mena de xovinisme cec que ens porta a considerar-nos els millors entre els millors i que ens impedeix la més mínima autocrítica. I una altra és el nul respecte que sentim per la tradició quan aquesta no serveix per avalar o ratificar algun postulat polític. Fa anys que estem abocats a una política cultural d'aparador que ens ha permès, per exemple, poder rebre piulades d'escriptors morts però que, per contra, no facilita que aquests autors siguin coneguts, comprats i estudiats.

Un cas especialment flagrant és el de Joaquim Carbó. En altres tradicions culturals molt més respectuoses amb la gent que ha marcat moltes de les bases culturals que encara es mantenen vives, seria un personatge absolutament divinitzat. *La casa sota la sorra* un *long-seller* brillant i cobejat amb 91 edicions, les apostes serioses per la literatura de gènere amb Ofèlia Dracs, una obra per a adults moderna i compromesa que no ha rebut mai el suport merescut de crítica i de públic o la seva aportació vital a la literatura infantil i juvenil a través de *Cavall Fort*, per no parlar del centenar llarg de llibres de la seva biografia.

Doncs en lloc de tenir un lloc reservat a l'Olimp dels autors indiscutibles que poden viure bé de la seva obra, va haver de combinar l'ofici d'escriure amb la banca i ara ho fa amb la

jubilació. I ves per on, no són les institucions culturals del país les que el valoren (ja se sap que, si no hi ha centenari pel mig, no cal fer res) i ha de ser una editorial jove i arriscada, Males Herbes, la que juga fort fent justícia i apostant per un valor sòlid, segur i incombustible com ell. Ricard Planas i Ramon Mas han editat *Va com va!*, la reedició d'*Els orangutans*, del 1967, i ara *Testament*, un llibre que als seus 87 anys, demostra una habilitat, una ambició i una professionalitat que no fan altra cosa que corroborar que és un dels grans i que mereix tot el respecte i la consideració. Mirant de no airejar gran cosa, és la història d'un escriptor vell que veu com se li escapa el temps i decideix passar al seu veí les notes amb els plantejaments argumentals de les novel·les que creu que ja no podrà escriure. El noi mira de posar-hi ordre i no pot evitar reflexionar sobre el que hi ha a l'interior i convertir-se en part implicada en el camí de la documentació, de la reflexió, de la construcció d'un text narratiu.

Tres esbossos reals de novel·les que formen l'esquelet d'aquest *Testament* i un joc metaliterari brillant i molt ben portat que cavalca pels límits de la realitat i de la ficció. Personatges poderosos i la sempre inevitable i desagradable sensació d'enfrontar-se a un escriptor de primera línia que no ha tingut l'escalf polític i social que mereix la seva persona i la seva obra, la qual cosa confirma una vegada més que som un país de centenaris i d'aparadors mediàtics però de poques o nul·les realitats tangibles i necessàries. Visca Joaquim Carbó!

